

mindst, og dernæst er det Folk blandt Arbejdsgiverne, som slet ikke trænge, men de, som skulle betale, ere baade de Arbejdere og de Arbejdsgivere, som trænge haardst. Landbruget er lukket ude, det har der allerede været talt om flere Gange, og inden for de Fag, som falde ind under Loven, gøres der betydelig Skel. De, som ville faa Fordel af Loven, ere de Fabrikanter, som ere saa godt stillede, at de hidtil ikke fuldt ud have udnyttet deres Beskyttelse. De ville selvfølgelig ganske simpelt lægge Fordyrelsen af Arbejdet over paa de færdige Varer, altsaa beskatte hele det øvrige Samfund for de Penge, de skulle af med. Dernæst er det en meget stor Del af de Mennesker, der bo i Landet, nemlig de, der falde ind under de saakaldte ubeskyttede Erhverv, det vil sige de Erhverv, der ere beskyttede saa stærkt, at ingen Lovgivning kan beskytte dem stærkere, alle de Fag, der fuldstændig ere fri for udenlandsk Konkurrence, f. Eks. Murerne og Tømrerne. De komme meget stærkt med her, men de ville, blot de faa det lovbestemt, saa at Forholdet bliver ens for alle, ikke have nogen Ulempe deraf, idet den indenlandske Konkurrence da ikke kan genere dem. De ville lægge den ny Byrde over paa det færdige Arbejde, altsaa paa det øvrige Samfund. De, som blive tilbage, ere de Folk, der nyde en saa ringe Beskyttelse, at de have ondt ved overhovedet at faa Tingen til at gaa og derfor have maattet udnytte Beskyttelsen fuldt ud og bestandig ere udsatte for udenlandsk Konkurrence. For alle dem af dem, som falde ind under Loven, vil det selvfølgelig blive et Tab, i første Række for Arbejdsgiverne. Men da de selvfølgelig ikke ville arbejde med Tab, betyder det et Afslag i Arbejdslønnen, medmindre det bliver til Fordel for de udenlandske Konkurrenter. Jeg ser altsaa saaledes paa det, at selv mellem de Folk, som komme ind under Loven, vil den sætte temmelig skarpt Skel, idet nogle af dem ville faa rent og skært Tab af Loven, andre ren og skær Fordel. For øvrigt anser jeg ogsaa dette, at man ved en saadan Sag overhovedet skelner mellem farlige og mindre farlige Erhverv — hvad ogsaa den sidste ærede Taler sagde — for at være meget uretfærdig, — om man i det hele kan gøre det. Efter min Mening er Ulykken lige stor, hvad enten en uformuende Mand brækker sit Ben ved at falde om paa Vejen i glat Føre, ved at en Hest slaar til ham, ved at han kører løbsk, eller ved at han er uheldig paa en Fabrik

eller ved at falde ned fra en Bygning. Jeg synes, at Ulykken er den samme, og at det fra Samfundets Side er urimeligt at inklude sig paa en saa vilkaarlig Bestemmelse, at kun den Mand, som er kommen til Skade paa et bestemt Sted, skal have Understøttelse, medens den Mand, som kommer til Skade under andre Forhold, ikke skal have noget. Desuden kan man, som det allerede er fremhævet, ikke skelne mellem farlige og mindre farlige Erhverv, og det har man i Virkeligheden heller ikke gjort, det er blot noget, man stikker ud, men det passer ikke. Nej, man har kun søgt at skelne mellem dem, som have Raad til at betale, og dem, som ikke have det. Hvis Landbruget blot havde haft Raad til at betale, hvis der fra Lovgivningsmagtens Side var gjort noget for, at Landbruget kunde have haft Raad til at betale, vilde man ogsaa have fundet dette Erhverv farligt nok. Grunden til, at Landboerne ikke ere komne med, er ikke den, at man anser deres Erhverv for ufarligt, men kun den, at man følte, at det ikke kunde gaa an at tage Landbruget med, fordi det ikke vilde have Raad til at betale, naar man gav Loven den Form, at hver Samfundsklasse skulde betale for sig. Det var derfor, man var nødt til at udelukke Landbruget. Det er blevet fremhævet af flere Talere, ogsaa af den sidste ærede Taler, som jeg derfor er enig med, at der næppe findes noget saa farligt Erhverv som Arbejdet paa Landet. Det ligger ikke blot i, at vi der maa bruge Heste, men ogsaa i de forskellige Maskiner, som vi bruge til Høstarbejde og andet. Og Faren bliver endnu større, fordi Landbruget ikke er saaledes stillet, at det kan faa første Klasses Arbejdere. Vi kunne ikke i Landbruget faa saa øvede og dygtige Folk, som man har i de Erhverv, man vil beskytte. Arbejdet i disse Erhverv er derfor ikke saa farligt, netop fordi de have øvede og dygtige Folk og formaar at lønne dem derefter. Desuden vide disse Folk, hvad de gaa ind til og stille deres Lønfordringer i Overensstemmelse dermed, medens Landarbejdere og andre, som ikke falde ind under Loven, gaa ind til Erhverv, som de anse for mindre farlige, og faa ikke ved en højere Løn Erstatning for den Risiko, de løbe. Netop fordi de ikke faa en saadan Erstatning, rammer Ulykken dem desto haardere.

Jeg vilde ønske, at man her kunde komme ind paa en Vej, som man før har været inde paa, men forladt igen, nemlig at behandle dette Spørgsmaal som et rent socialreformatorisk Spørgsmaal, som en